

Stockholm
Literature
5 år

Stockholm Literature

MODERNA MUSEET

27–29 oktober

2017

JOHANNA ADORJÁN
JOHANNES ANYURU JULIAN
BARNES DANIEL BIRNBAUM
MAGNUS BÄRTÅS JASON
DIAKITÉ YUKIKO DUKE PETINA
GAPPAH HAKAN GÜNDAY
MOHSIN HAMID DANIEL
HARDING KRISTOFFER
LEANDOER SERGEJ LEBEDEV
IDA LINDE ANN-SOFI NORING
AUÐUR AVA ÓLAFSDÓTTIR
JULIA PEIRONE AGNETA
PLEIJEL DANIEL SJÖLIN HITO
STEYERL LISE TREMBLAY
CECILIA UDDÉN KJELL WESTÖ
KAJSA ÖBERG LINDSTEN

VÄLKOMMEN TILL STOCKHOLM LITERATURE |
MODERNA MUSEET 2017!

Yukiko Duke (konstnärlig ledare), Catrin Lundqvist (intendent Moderna Museet) och Malin Nasiell (festivalchef). © Moderna Museet/Åsa Lundén.

I år är det fem år sedan Stockholm Literature hölls för första gången. Sedan dess har ett stort antal framstående författare och konstnärer inom olika discipliner – bland andra Teju Cole, Chimamanda Ngozi Adichie, Svetlana Aleksijevitj, Karin Mamma Andersson och Mats Ek – gästade oss.

På Stockholm Literature står den översatta litteraturen i centrum. "Översättning är inte bara en fråga om ord: det är fråga om att göra en hel kultur förståelig", skrev den brittiske författaren och översättaren Anthony Burgess. Hans ord sammanfattar själva grundidén i vår festival: att föra fram den översatta litteraturen, dess röster med annan bakgrund och andra erfarenheter än våra egna. I en tid när rädslan

för det främmande blir allt större, och länder sluter sig mot omvärlden, är det viktigare än någont annat.

För att ytterligare vrida och vända på perspektiven låter vi författarna möta svenska kolleger eller konstnärer från andra discipliner på vår scen. Det är unika möten som resulterar i scensamtal som du som festivalbesökare annars sällan får ta del av. Vi vill därför be dig komma till oss med nyfikenhet och öppenhet för det oväntade!

Vårt femårsjubileum firar vi med ett program av hög karat. Varmt välkommen till den femte upplagan av Stockholm Literature!

Yukiko Duke, konstnärlig ledare

KOM OCH FIRA MED OSS!

För Stockholm Literature känns det särskilt viktigt att få hylla och lyfta fram dem som ger oss alla läsoplevelser: författarna och översättarna. I år delas två betydelsefulla litterära priser ut under Stockholm Literature: PO Enquists pris och Årets översättning 2016. Läs mer på sid 8 och 10. På fredagen inviger vi

festivalen med ett scenprogram fyllt med överraskningar, följt av en fest med mingel, bar och Carl Michael von Hausswolff som DJ. Festivalen pågår från lördag förmiddag till söndag eftermiddag. Kom och fira vårt femårsjubileum med oss! Du behöver en biljett till invigningen, läs mer på sid 26.

FESTIVALENS KONSTNÄRLIGA RÅD

© Anna Widoff

Yukiko Duke. Konstnärlig ledare för Stockholm Literature sedan 2015. Yukiko Duke, född 1966, är även verksam som författare och översättare av modern japansk litteratur. Bland de författare hon har översatt

märks Haruki Murakami och nobelpristagaren Kenzaburo Oe. Hon arbetar också som redaktör på Vi läser och har i flera år varit litteraturkritiker i SVT:s morgonprogram.

© Alexander Mahmoud

Lina Kalmteg. Kulturljournalist och författare, född 1978. Lina Kalmteg är frilansande kulturljournalist och litteraturkritiker i bland annat Svenska Dagbladet, där hon tidigare varit litteraturredaktör. Hon debuterade som skönlitterär författare 2016 med *Jag såg livet tvingas i mig*.

© Marcus Johansson

Kristoffer Leandoer. Poet, romanförfattare, översättare och kritiker, född 1962, med fransk litteratur och fantasy som två specialiteter. Han debuterade 1987 och har sedan dess gett ut ett stort antal diktsamlingar och romaner.

Hans senaste bok var den alternativa litteraturhistorien *De försvunna böckernas bibliotek*.

© Göran Segerholm

Daniel Sjölin. Författare och kritiker, född 1977, som också under sju år var programledare för litteraturprogrammet Babel i SVT. Sedan den skönlitterära debuten 2002 med *Oron bror* har han utkommit med flera böcker i olika genrer.

MOHSIN HAMID - INLEDNINGSTALARE NÄR VÄST INTE MÖTER ÖST

© Jillian Eckstein

Islamistisk terror, klimatkatastrof och ökande klyftor mellan rika och fattiga. Världen runtomkring oss ter sig full av kriser och hot. Vad har litteraturen för ansvar och möjlighet att hjälpa oss tolka de komplexa skeendena? Moderator: Yukiko Duke.

Mohsin Hamid. Föddes 1971 i Pakistan, men växte delvis upp i USA. Efter att ha jobbat som managementkonsult i New York bor Hamid idag åter i Pakistan.

Han debuterade med den experimentella romanen *Nattsvärmare* (2000) och nådde ut stort med *Den ovillige fundamentalisten* (2007). I den gestaltar han en pakistansk man i USA som efter terrorattentaten 11 september 2001 återvänder till Pakistan och blir vad som kan

ses som en fundamentalist. Det är där, mellan öst och väst, som Mohsin Hamids drabbande texter ofta utspelar sig. Den senaste romanen *Exit väst*, en ytterst aktuell skildring av migration med inslag av magisk realism, handlar om ett ungt nyförälskat par. De bor i ett land som faller samman och får höra talas om magiska dörrar ut.

Exit väst är översatt av **Molle Kanmert Sjölander**. Moderator Yukiko Duke (se sid 4).

I samarbete med Natur & Kultur.

Auditoriet: LÖR 11.30–12.15 Hamid & Duke

Läsningsscenen: LÖR 14.00–14.20 Hamid

Signering: LÖR 12.30 Hamid

LISE TREMBLAY & JULIA PEIRONE & IDA LINDE

HUR NÄRA KAN MAN GÅ?

© Normand Réjotte

Lise Tremblay och Julia Peirone porträtterar människor med en särskild sårbarhet, men behåller sina karaktärers integritet genom att hitta rätt distans. De sysslar dessutom båda med fiktion, på olika vis. Vilka möjligheter ger det i en tid som är besatt av verkligheten? Moderator: Ida Linde.

Lise Tremblay. Fransk-kanadensisk författare (född 1957) från Québec. Hon introducerades på svenska 2015 med novellsamlingen *Hägern*, en ordknapp skildring av den kanadensiska glesbygdens karga tillvaro, ett liv präglad av jakt, fiske och drickande, laddade relationer till utsocknes sommargäster och en längtan bort som kanaliseras i våldsam utlevelse, tyst borttynande – eller flyttlass. Årets roman *Huset på Saint Pauls väg* handlar om exilens pris, om återvändande och uppgörelse mellan generationer vid en förälders sjukbädd.

Både *Hägern* och *Huset på Saint Pauls väg* är översatta av **Elin Svahn**.

Ida Linde. Romanförfattare, översättare och dramatiker (se sid 11).

I samarbete med Ramús, AIEQ och Kanadas ambassad.

Auditoriet: LÖR 12.45–13.30 Tremblay & Peirone & Linde LÖR 15.15–16.15 Anyuru & Linde

Läsningsscenen: LÖR 15.30–15.50 Tremblay LÖR 11.30–11.50 Linde **Signering:** LÖR 13.40 Tremblay & Peirone & Linde LÖR 13.40 + 16.30 Linde **Zon:** LÖR 12.00–12.20 Tremblay

Julia Peirone. Konstnär utbildad vid Fotohögskolan i Göteborg och på Konstfack i Stockholm. Peirone (född 1973) är mest känd för sina fotografier av tonårsflickor som visar en kaxig hållning samtidigt som de uttrycker en tydlig sårbarhet som tränger fram under ytan av viljan att visa sig vuxna. Några av Julias Peirones fotografiska verk ingår i Moderna Museets samling och visas i utställningen *Golden Sunset*. Utställningen har hämtat sitt namn från en av Peirones fotografier som är tagen ur en serie där alla verken bär namn efter olika cocktails. Hennes bibliografi består av *Waiting for red pigtaileds*, *Blind smek min kind* (2002) och *More than violet* (2012).

Julia Peirone
Golden Sunset, 2016
© Julia Peirone

ÅRETS ÖVERSÄTTNING 2016

Priset Årets översättning instiftades 2010 och delas ut av Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund. Prisets syfte är att rikta ljuset mot översättandets konst och att premiera översättningar som på ett särskilt berömvärt sätt förenar djärvhet och precision, lyskraft och följsamhet. För fjärde året i rad delas priset ut i samband med invigningen av Stockholm Literature.

Årets pristagare: Kajsa Öberg Lindsten

Kajsa Öberg Lindsten (född 1953) bor i Göteborg och har varit verksam som översättare från ryska och franska i många år. Hon tilldelas priset för sitt arbete med romanen *Tjevengur* av den ryske författaren Andrej Platonov, som hon tidigare har översatt ett antal verk av.

Kajsa Öberg Lindsten har också bland annat översatt Nobelpristagaren Svetlana Aleksijevitj samt skrifter av pedagogen och filosofen Lev Vygotskij.

I samarbete med Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund.

Auditoriet: FRE 19.00

Biografen: LÖR 12.00–12.45

Läsningsscenen: LÖR 14.30–14.50

Årets översättning 2016: Hedersomnämmande

Christer Olsson för hans översättning från franskan av Salim Bachis roman *Muhammeds tystnad*.

JULIAN BARNES & DANIEL HARDING & ANN-SOFI NORING

GRÄNSER FÖR YTTRANDEFRIHET

Hur fortgår skapande i länder med förtryck – och i demokratier? Hur förstå historien utifrån det vi upplever idag och hur tolkas och omtolkas musik och konst från en tid till en annan? Moderator: Ann-Sofi Noring.

Julian Barnes. Brittisk romanförfattare och essäist (född 1946) som gärna rör sig mellan fack- och skönlitteratur. Det internationella genombrottet kom 1984 med *Flauberts papegoja*, en lärd och underhållande hybrid mellan roman, biografi och litteraturhistorisk deckare. För den psykologiska deckaren *Känslan av ett slut* (2011) fick han Man Bookerpriset. Barnes senaste roman på svenska, *Tidens larm*, är en poetisk och drabbande berättelse om kompositören Dimitrij Sjostakovitjs kamp för att överleva med den konstnärliga integriteten i behåll i Stalins Sovjet.

Känslan av ett slut är översatt av **Mats Hörmark**.

Daniel Harding. En av de mest efterfrågade dirigenterna i sin generation (född 1975) med hela världen som sitt arbetsfält. I år har han inlett höstsäsongen som chefsdirigent för Orchestre de Paris. 2017 firar han sitt 10-årsjubileum som chefsdirigent för Sveriges Radios Symfoniorkester där hans kontrakt nu löper ut. Under tiden i Stockholm har han gjort många framgångsrika konserter, turnéer och inspelningar, samt under 2014/15 ansvarat för programserien Interplay där han bjöd in konstnärer, filosofer och vetenskapsmän att interagera med symfoniorkestern. Harding är också flitigt anlitad som operadirigent, särskilt vid La Scala i Milano.

Ann-Sofi Noring. Vice museichef för Moderna Museet.

I samarbete med Forum.

Auditoriet: LÖR 14.00–14.45 Barnes & Harding

Läsningsscenen: SÖN 12.30–12.50 Barnes **Signering:** LÖR 15.00 Barnes

2017 ÅRS PO ENQUISTPRISTAGARE: JOHANNES ANYURU

I år delas det prestigefyllda PO Enquists pris ut under Stockholm Literature. Priset som föräras en ung författare på väg ut i Europa, instiftades till Enquists sjuttioårsdag 2004. Listan på mottagare omfattar många av de intressantaste unga författarskapen i Europa idag.

Johannes Anyuru är född 1979 och debuterade 2003 med den hyllade diktsamlingen *Det är bara gudarna som är nya*. Han fick sitt internationella genombrott med *En storm kom från paradiset* (2012), för vilken han tilldelades SvD:s och Aftonbladets litteraturpris. Den senaste romanen, *De kommer att drunkna i sina mödrars tårar*, utkom i februari 2017 och har ytterligare befäst Anyuru som en av de mest angelägna rösterna i den nordiska samtidslitteraturen.

Juryns motivering lyder: "Med sin senaste roman, *De kommer att drunkna i sina mödrars tårar*, tar Johannes Anyuru ytterligare ett steg i sitt författarskap genom att springa ikapp en skenande samtid och utmåla en möjlig hotande framtid. Med lyrisk realism och en övertygande lyhördhet för dystopins möjligheter och begränsningar har han uppnått ett fullskaligt kalejdoskopiskt verk, vilket helt i Per Olov Enquists anda eftersträvar kravet på trohet mot den egna övertygelsen."

Juryn består av PO Enquist, Håkan Bravinger (Norstedts), Cathrine Bakke Bolin (Gyldendal Norsk Forlag) samt Jakob Malling Lambert (Rosinante & Co.).

Tidigare års pristagare är:

2005 Juli Zeh	2011 Jón Kalman Stefánsson
2006 Jonas Hassen Khemiri	2012 Mara Lee
2007 Trude Marstein	2013 Ingvild H. Rishøi
2008 Daniel Kehlmann	2014 Dorte Nors
2009 Helle Helle	2015 Karolina Ramqvist
2010 Jonas T. Bengtsson	2016 Lars Petter Sveen

Auditoriet: LÖR 15.15

Prisutdelningen inleder programpunkten med Anyuru & Linde (sid 11)

JOHANNES ANYURU & IDA LINDE HUR FORMAR SIG SKRIVANDETS FRÅGOR?

Hur förändrar sig det som känns angeläget att skriva om under ett författarskap? Hur flätas skrivandets frågor ihop med världen och livets omständigheter? Vilka möjligheter att beskriva verkligheten finns i fiktionen?

Johannes Anyuru. Poet, romanförfattare och dramatiker (född 1979). Anyuru debuterade 2003 med diktsamlingen *Det är bara gudarna som är nya*, där han låter Homeros *Iliaden* bli klangbotten för en skildring av betongförortens verklighet. Hans akajer är rotlösa ungdomar på drift, unga krigare med vreden brusande i ådrorna. Sitt stora internationella genombrott fick Anyuru med *En storm kom från paradiset* (2012), där han skildrar sin fars, den ugandiske pilotens, liv. På vägen från en by i Uganda till exilen i Göteborg går faderns drömmar i kras i ett kylslaget Sverige som inte förmår förstå fadern.

Ida Linde. Romanförfattare, översättare och dramatiker. Linde (född 1980) debuterade 2006 med *Maskinflickans testamente*, en prosalyrisk berättelse om en ung flicka som förlorat allt utom sitt mod, sin ilska och sin fräckhet. Sitt stora genombrott fick hon 2014 med den svarta, hårdkokta thrillern *Norrut åker man för att dö* om Sara och Benjamin, ett ungt par som reser genom norra Sverige och lämnar död och förödelse i sina spår. Men framförallt är det en roman om Västerbotten som plats och om hur arv och miljö påverkar oss.

I samarbete med Norstedts.

Auditoriet: LÖR 15.15–16.15 Anyuru & Linde LÖR 12.45–13.30 Tremblay & Peirone & Linde

Läsningsscenen: LÖR 12.30–12.50 Anyuru LÖR 11.30–11.50 Linde

Signering: LÖR 16.30 Anyuru & Linde LÖR 13.40 + 16.30 Linde

HITO STEYERL & DANIEL BIRNBAUM

TEKNOLOGINS EFFEKT PÅ KONST OCH MÄNNISKOR

© Trevor Paglen

© Asa Lundén

En filosofiskt inriktad bildkonstnär med text som ett av sina medier och Moderna Museets överintendent ställer sig frågor om hur teknologiska innovationer påverkar idéer om vad det är att skapa och vara människa idag.

Hito Steyerl. Konst- och dokumentärfilmare som också gör performanceföreläsningar. Hon är även essäist och skriver bland annat om den digitala bildkulturen. Steyerl (född 1966) medverkar i utställningen *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström* med den stora rumsinstallationen *Factory of the Sun* (2015) och i utställningskatalogen med texten *Spel, varför det?.* Hon utbildade sig till filmare och dokumentärfilmsregissör i Japan och inom dokumentärfilmregi i Tyskland. Hon dispute-rade inom filosofi på Konstakademien i Wien och är sedan 2010 professor i mediekonst på Universitätt der Künste i Berlin. År 2007 deltog hon på documenta 12 i Kassel. År 2013 och 2015 medverkade hon på Venedigbiennalen.

Daniel Birnbaum. Överintendent på Moderna Museet. Daniel Birnbaum (född 1963) var mellan åren 2001–2010 rektor för, och professor vid, Städelschule Staatliche Hochschule i Frankfurt, Tyskland. Daniel Birnbaum är fil. dr. i filosofi och har varit en internationellt verksam kritiker, bland annat i tidskriften Artforum. Han har också tidigare varit konstkritiker i Dagens Nyheter, direktör för Iaspis, International Artists Studio Program in Sweden, samt curator och ansvarig för ett flertal större internationella utställningar och biennaler, bland annat som konstnärlig ledare för Venedigbiennalen 2009.

I utställningen (foajén) Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström: LÖR 15.00–15.45
Steyerl & Birnbaum **Signering:** LÖR 16.00 Steyerl

Hito Steyerl
Factory of the Sun, 2015
Single channel high definition video, environment, luminescent LE grid, beach chairs
23 minutes
Image CC 4.0 Hito Steyerl
© Hito Steyerl
Photo: courtesy of the artist and Andrew Kreps Gallery, New York

HAKAN GÜNDAY & CECILIA UDDÉN

PRISET FÖR VÅR MÄNSKLIGHET

Vad får människor att utföra monstruösa handlingar? När är vi beredda att överskrida gränsen för vad som är moraliskt försvarbart? Vad kostar vår godhet och humanism?

Hakan Günday. Turkisk författare och dramatiker (född 1976) som har publicerat ett antal kontroversiella romaner i sitt hemland. Med romanen *Mer* har han fått sitt stora, internationella genombrott. Den berättar om flyktingkrisen sedd ur en tonårings ögon. Sedan barnsben har Gaza hjälpt sin far att smuggla desperata människor genom Turkiet till en stad nära det Egeiska havet. Gradvis nöts pojkens mänsklighet ner och han utför ofattbart brutala handlingar. Gündays *Mer* är en smärtsam och politiskt laddad roman om hur människan förvandlas till varg.

Mer är översatt till svenska av **Mats Andersson**.

I samarbete med Albert Bonniers Förlag.

Auditoriet: SÖN 11.30–12.15 Günday & Uddén

Läsningsscenen: SÖN 13.30–13.50 Günday

Signering: SÖN 12.30 Günday

JOHANNA ADORJÁN & KJELL WESTÖ & KRISTOFFER LEANDOER

DEN STORA VÄRLDEN OCH DEN LILLA

Hur speglar sig den stora världen i den lilla? Är det först i familjelivets allra innersta och sköraste väv som historiska skeenden och samhällsomvandlingar blir synliga nog att göras till litteratur? Moderator: Kristoffer Leandoer.

Johanna Adorján. Tyskspråkig författare bosatt i Berlin, född 1971 i Stockholm där hennes föräldrar, båda klassiska musiker, då befann sig. Hon presenterades på svenska med novellsamlingen *Mina 500 bästa vänner*, ett bitskt porträtt av wannabes och föredettingar i berlinskt kulturliv. Nu kommer hennes första roman, *En alldeles särskild kärlek*, på svenska: utifrån farföräldrarnas sista dag i livet skildras Europas svartaste stunder via författarens ungerska familjehistoria.

Både *Mina 500 bästa vänner* och *En alldeles särskild kärlek* är översatta till svenska av **Christine Bredenkamp**.

I samarbete med Norstedts och Albert Bonniers Förlag.

Auditoriet: SÖN 12.45–13.30 Adorján & Westö & Leandoer

Läsningsscenen: LÖR 12.00–12.20 Leandoer LÖR 13.00–13.20 Adorján SÖN 14.30–14.50 Westö

Signering: SÖN 13.40 Adorján & Westö & Leandoer **Zon:** SÖN 14.00–14.45 Leandoer

PETINA GAPPAH & JASON DIAKITÉ

VEM ÄR JAG?

© Martina Carazza

© Therese Öhrvall

Hur blir vi de vi är? Hur formas vi som individer av våra minnen och vår historia? Hur mycket påverkar samhällets syn på ras, klass och kön vår egen bild av oss själva? Och hur kan det skrivna ordet hjälpa oss i sökandet efter vår identitet?

Petina Gappah. Zimbabweisk författare född 1971 som etablerade sig med sin prisbelönta första bok, novellsamlingen *Sorgesång för Easterly* (2009), en brännande mörk elegi över hennes uppväxtland skriven på en enkel, men slagkraftig prosa. I romanen *Memorys bok* (på svenska 2017) berättar Gappah om den svarta albinokvinnan Memory som sitter i fängelse i Harare. Än en gång återger författaren de omvälvande förändringar som Zimbabwe har genomgått de senaste decennierna. Och återigen gör hon det med en underliggande humor och samtidig kärlek för hemlandet. Efter många år som jurist i Genève bor Petina Gappah just nu i Berlin.

Memorys bok är översatt av **Helena Hansson**.

I samarbete med Albert Bonniers Förlag.

Auditoriet: SÖN 14.00–14.45 Gappah & Diakité

Läsningsscenen: LÖR 16.00–16.20 Gappah SÖN 12.00–12.20 Diakité

Signering: SÖN 15.00 Gappah & Diakité

AUÐUR AVA ÓLAFSDÓTTIR & DANIEL SJÖLIN

FAMILJENS VÄRKANDE SMÄRTPUNKT

© Anton Brinck

© Göran Segelholm

Alla familjer bär på smärtsamma minnen och skamfyllda hemligheter som de försöker glömma. För författare utgör dessa sår en oemotståndlig lockelse. Varför är familjer så intressanta att skriva om? Och varför tröttnar vi aldrig på att läsa om dem?

Auður Ava Ólafsdóttir. Isländsk romanförfattare, poet och dramatiker (född 1958), som vid sidan av sitt författarskap är konsthistoriker knuten till Islands universitet. Ólafsdóttir har haft stora framgångar med sina romaner, där hon med värme och ironisk humor berättar om trassliga mänskliga relationer på dagens Island. Till formen är det intelligenta feelgood-romaner, men de har alla en mörk, allvarlig underton. I år är hon aktuell med två romaner på svenska.

Båda romanerna, *Den sista kvinnan* och *Ärr*, är översatta av **Per Arvid Nordh**.

I samarbete med Weyler förlag och Islands ambassad.

Auditoriet: SÖN 15.15–16.00 Ólafsdóttir & Sjölin

Läsningsscenen: LÖR 13.30–13.50 Ólafsdóttir

Signering: SÖN 16.10 Ólafsdóttir

SERGEJ LEBEDEV & AGNETA PLEIJEL

NÄR IMPERIER STÖRTAR SAMMAN

Vad händer i imperiernas utkanter, i marginalen dit nyhetsbyråerna aldrig tar sig? Och vad händer efter kolonisationserna och systembyggarna? Är det kanske då som den verkliga historien skrivs, i periferin?

Sergej Lebedev. Rysk romanförfattare, poet och essäist från Moskva (född 1981), som i sju års tid arbetade på geologiska expeditioner i norra Ryssland och Centralasien, en erfarenhet som präglat den hyllade debutromanen *Vid glömskans rand*, som översatts till ett tiotal språk och utnämndes till en av 2016 års bästa böcker av Wall Street Journal. *Vid glömskans rand* utspelar sig i Sibirien bland ruinerna av det sovjetiska fånglägersystemet, Gulag, där före detta fångar och fångvaktare försöker överleva i spillrorna av ett imperium.

Vid glömskans rand är översatt till svenska av **Nils Håkansson**.

I samarbete med Natur & Kultur.

Auditoriet: SÖN 16.30–17.15 Lebedev & Pleijel

Biografen: LÖR 13.00–13.30 Lebedev & Håkansson SÖN 12.00–12.45 Lebedev & Bærtås

Läsningsscenen: LÖR 15.00–15.20 Lebedev SÖN 11.30–11.50 Pleijel

Signering: SÖN 17.30 Lebedev & Pleijel **Zon:** LÖR 14.00–14.20 Lebedev

MEDVERKANDE ÖVERSÄTTARE

2017

Nils Håkansson är författare, översättare, lexikonredaktör och förläggare (Ruin). Han har översatt ett flertal romaner, främst från ryska, senast Michail Zygars *Männen vid Putins hov* (2017). Hans senaste roman var *Ödmården* (2017).

Biografen: LÖR 13.00–13.30 Nils Håkansson & Sergej Lebedev

Elin Svahn är översättare och doktorand i översättningsvetenskap vid Stockholms universitet. Hon översätter romaner och barn- och ungdomslitteratur av främst franskspråkiga författare, bland annat Lise Tremblay och Fiston Mwanza Mujila.

Biografen: LÖR 14.00–14.30

Helena Hansson är översättare från engelska och danska och har förutom Petina Gappah bland annat översatt flera böcker av Rebecca Solnit, Toni Morrison och Abdulrazak Gurnah.

Biografen: LÖR 15.00–15.30

POESIVANDRINGAR I UTSTÄLLNINGEN

För femte året i rad presenterar Stockholm Literature Poesivandringar. Skådespelare från Dramaten tar med publiken på en rundvandring bland konstverken i höstens stora gruppställning *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström*.

Medverkande skådespelare är: Erik Ehn, Nina Fex, Gunnel Fred, Magnus Roosmann, Kristina Törnqvist och Reuben Sallmander. Poesiprogrammet är utarbetat av Reuben Sallmander.

Erik Ehn, Nina Fex, Gunnel Fred, Magnus Roosmann, Kristina Törnqvist, Reuben Sallmander.

Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström

Aslı Çavuşoğlu, *A Few Hours after the Revolution*
© Aslı Çavuşoğlu

Är världen en spelplan?

Drivkraften bakom Öyvind Fahlströms konst var att undersöka hur verklighet och mening skapas. Hans arbete innehöll ekonomiska, politiska och sociala sammanhang. Manipulation och teatralitet var centrala idéer i hans konstnärskap. Vad betyder detta idag? Det undersöks i en stor gruppställning. Fyra historiska verk av Fahlström utgör spelplan för utställningen där 27 samtida konstnärer prövar och utmanar hans idéer. Vad händer när dessa verk dessutom möter poesi?

I samarbete med Dramatens Ord & ton och Dramaten&.

I utställningen *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström*:

LÖR 12.00–12.45 & 14.00–14.45 SÖN 12.00–12.45 & 14.00–14.45

LÄSNINGSSCENEN

Läsningar på svenska och originalspråk i samlingen

På Läsningsscenen läser skådespelare från Dramaten tillsammans med festivalens författare. Här kan du lyssna till Erik Ehn,

Nina Fex, Gunnel Fred, Magnus Roosmann och Kristina Törnqvist.

I samarbete med Dramaten&.

I samlingen: LÖR & SÖN (se separat schema sid 27–28)

Olga Tokarczuk, Zon, Stockholm Literature, 2015.

FÖRFATTARTRÄFFAR PÅ ORIGINALSPRÅK

Internationella biblioteket förvandlar lokalen Zon till en oas och mångspråkig läsesal under festivalhelgen. Böcker på många olika språk av de medverkande författarna finns för hemlån eller att bläddra i.

Du hittar Zon på nedre plan, nära Auditoriet och kaffeserveringen. Välkommen in till Internationella bibliotekets pop up-bibliotek som funnits med festivalen sedan start.

Internationella biblioteket på Odengatan 59 i Stockholm är ett av Europas största folkbibliotek för litteratur på olika språk.

I samarbete med Internationella biblioteket och Stockholms stadsbibliotek.

Zon: LÖR 12.00–12.20 Tremblay

LÖR 14.00–14.20 Lebedev

BIBLIOTEKSPODDEN SOLEN

För tredje året i rad medverkar Bibliotekspodden Solen på Stockholm Literature med ett samtal kopplat till de böcker, författare och översättare som framträder på festivalen. Podden gör en liveinspelning inför publik.

Bibliotekspodden Solen är Stockholms stadsbiblioteks podcast om litteratur, kultur och bibliotek. Bibliotekarierna Alice Thorburn, Patrik Schylström och Elias Hillström diskuterar, samtalar och tipsar om böcker, film, musik och annan kultur. Solen kommer med nya avsnitt ungefär en gång i månaden, allt från science fiction till Stockholmskildringar!

I samarbete med Stockholms stadsbibliotek

Zon: SÖN 14.00–14.45 Leandroer

SERGEJ LEBEDEV & MAGNUS BÄRTÅS

FÖRTRYCKETS MEKANISMER

Magnus Bærtås intresserar sig – i både bok- och bildform – för totalitära stater. Sergej Lebedev har upplevt förtryck på nära håll. Två historieberättare delar sina erfarenheter kring detta ämne utifrån olika konstnärliga uttryckssätt.

Magnus Bærtås. Konstnär, filmare, författare och konstprofessor (född 1962). Han har skrivit flera böcker med musikdramatikern Fredrik Ekman, bland annat *Alla monster måste dö – gruppresan till Nordkorea, ett reportage*, 2011. Boken har kopplingar till den prisbelönta videoessän *Madame & Little Boy*, 2009. Hösten 2017 utkom biografen *Bebådaren* om

Gabriele D'Annunzio som var författare, beryktad dandy, och en omsusad europeisk kulturpersonlighet. D'Annunzios retorik och aktioner lade grunden för en ny politisk ordning – fascismen.

Sergej Lebedev. Rysk romanförfattare, poet och essäist (se sid 18).

Ur videoessän *Madame & Little Boy*, 27 min, 2009

Madame & Little Boy

1978 kidnappades den legendariska sydkoreanska skådespelerskan Choi EunHee (Madam Choi) av nordkoreanska agenter i Hong Kong. Hon fördes till Pyongyang, precis som hennes före detta make filmregissören Shin SangOk.

I den här videoessän undersöks de historiska och repetitiva dragen i skådespelerskans liv. Videon tar ställning mot konventionell dokumentär praktik genom sitt experiment med ett "situerat berättande", vilket betyder att berättaren är synlig och knuten till en specifik plats.

I samarbete med Natur & Kultur.

Biografen: SÖN 11.30–12.00 *Madame & Little Boy*

SÖN 12.00–12.45 Lebedev & Bærtås SÖN 13.00–13.30 *Madame & Little Boy*

Läsningsscenen: LÖR 15.00–15.20 Lebedev SÖN 14.00–14.20 Bærtås

Signering: SÖN 13.00 Bærtås & Lebedev SÖN 17.30 Lebedev **Zon:** LÖR 14.00–14.20 Lebedev

ROTORELIEF SUITE AV IVO NILSSON

KONSERT MED KAMMARENSEMBLEN

Omgiven av Duchamps konst framför KammarensembleN här en version speciellt för Stockholm Literature.

Musiken som allt sedan 2001 har framförts i olika tappningar har sin utgångspunkt i kompositören Ivo Nilssons fascination för konstnären Marcel Duchamps Rotoreliefer; ett slags skivor med tryck av spiralmönster, tänkta att "spelas" på grammfon och i rörelse upplevas som tredimensionella. Mötet med

Rotorelieferna fick Ivo Nilsson att undra: Hur skulle de låta?

Det ledde till att han skrev ett stycke för var och en av relieferna. Efter att senare sett filmen *Anémic-Cinéma* från 1926, där Duchamp, i samarbete med Man Ray, filmar rotorelieferna varvade med spiraler med texter, utvecklade Ivo Nilsson styckena till en suite med talare och ensemble.

Marcel Duchamp
Stillbild från filmen *Anémic Cinéma*, 1926
35 mm, svart/vit, stum, 8:25 min
© Succession Marcel Duchamp/Bildupphovs rätt 2017

I samlingen, sal 01:3: SÖN 13.00–13.30 + 15.00–15.30

GUIDADE VISNINGAR AV MODERNA MUSEETS UTSTÄLLNINGAR

Fri entré till samlingen. Utställningen *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström* kräver festivalpass eller ordinarie entrébiljett. Begränsat antal platser. Samling vid entrékassan.

LÖR 14.00 Samlingen (arabiska)

LÖR 15.00 Samlingen (sv)

SÖN 15.00 *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström* (sv)

LEIF ELGGREN OCH CARL MICHAEL VON HAUSSWOLFF

Konungarikena Elgaland–Vargaland, KREV, firar 25-årsjubileum i år. De båda konstnärerna är konungar i sina egna konungariken, men bor och arbetar främst i Stockholm. Under 2017 turnerar de i världen för att fira jubileet och i Pontus Hulténs visningsmagasin pågår en utställning om deras samlade aktiviteter inom KREV.

Under Stockholm Literature gör de en performance på festivalens invigning och upprättar en temporär passexpedition för KREV där pass utfärdas. Missa inte tillfället att bli medborgare av ett land där konstnärlig aktivitet alltid står högst upp på agendan och där döda och levande har samma status.

Auditoriet: FRE 19.00

Pontus Hulténs visningsmagasin:

SÖN 11.00–18.00 Passexpeditionen för Elgaland–Vargaland har öppettider under hela söndagen med uppehåll för lunch.

© Annika von Hausswolt

Elgaland-Vargalands konstitution
och nationalsång återfinns här:

elgalandvargaland.org

Officiellt kungaporträtt: Elgaland-Vargaland © KREV 1992.

Utfärdande av pass, Charlottenborg, Köpenhamn, 2016.

© von Hausswolt/Elggren

TID	AUDITORIET
19.00	19.00–20.00 Invigning
20.00	20.00–23.00 Invigningsfest i Moderna Bar

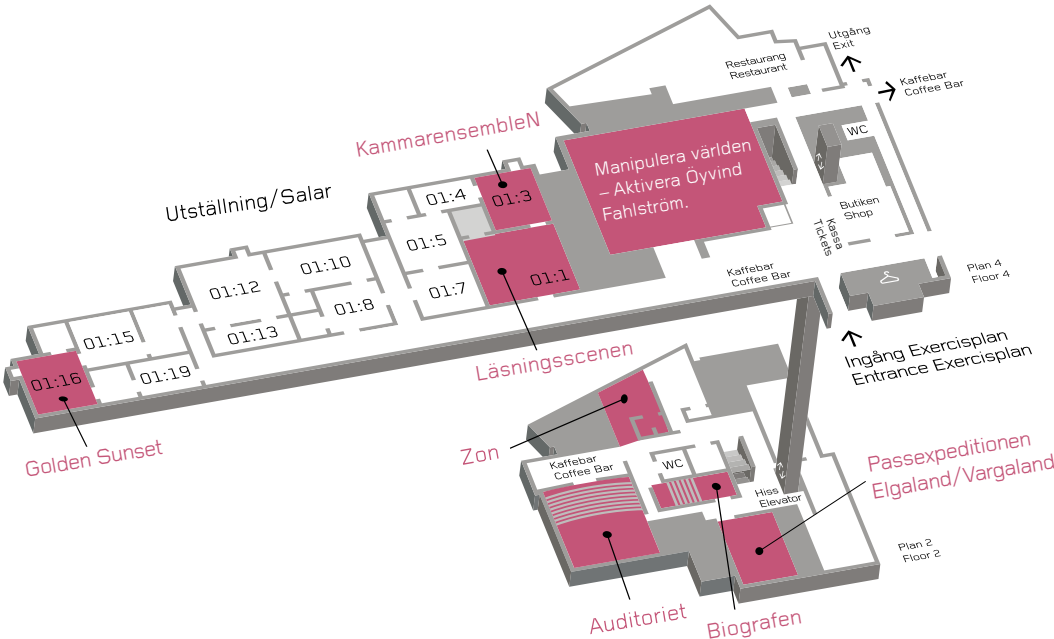
BILJETTER

Festivalpass helg 300kr	För programpunkterna i Auditoriet behövs en platsbiljett.
Festivalpass lördag 200kr	För poesivandringarna behöver du ett helg- eller dagspass.
Festivalpass söndag 200kr	Läsningsscenen, Zon och Biografen har gratis inträde.
Platsbiljett i Auditoriet 35 kr	För student- och pension�rsrabatter se modernamuseet.se .
Invigning 100 kr	Biljetter kan köpas på modernamuseet.se och i museets kassor.

STÖD FESTIVALEN!

Om du vill stödja festivalen tar vi med stor tacksamhet emot stora som små donationer.
M rk insättningen ”Stöd till Stockholm Literature” bankgiro 115-7957

KARTA
MODERNA MUSEET

TID	AUDITORIET	LÄSNINGSSCENEN	BIOGRAFEN/ ZON	UTSTÄLLNINGAR
11.00			11.00–18.00 Zon: Pop-up bibliotek	
11.30	11.30–12.15 Mohsin Hamid & Yukiko Duke (en) Signering 12.30	11.30–11.50 Ida Linde (sv)		
12.00		12.00–12.20 Kristoffer Leandroer (sv)	12.00–12.45 I biografen: Årets �vers�ttning 2016: Kajsa �berg Lindsten (sv)	12.00–12.45 I utställningen: Manipulera världen – Aktivera �yvind Fahlström Poesivandring Med Erik Ehn, Nina Fex, Gunnel Fred, Magnus Roosmann och Kristina Törnqvist.
12.30		12.30–12.50 Johannes Anyuru (sv)	12.00–12.20 Zon: Lise Tremblay (fr)	
13.00	12.45–13.30 Lise Tremblay & Julia Peirone & Ida Linde (fr/sv) Signering 13.40	13.00–13.20 Johanna Adorj�n & Nina Fex (ty/sv)	13.00–13.30 I biografen: Nils Håkansson l�ser med sin författare Sergej Lebedev (ry/sv)	
13.30		13.30–13.50 Au�ur Ava �lafsd�ttir & Kristina Törnqvist (is/sv)		
14.00	14.00–14.45 Julian Barnes & Daniel Harding (en) Signering 15.00	14.00–14.20 Mohsin Hamid (en)	14.00–14.30 Biografen: Översättaren bakom boken: Elin Svahn (sv)	14.00–14.45 I utställningen: Manipulera världen – Aktivera �yvind Fahlström Poesivandring
14.30		14.30–14.50 Kajsa �berg Lindsten (sv)	14.00–14.20 Zon: Sergej Lebedev (ry)	
15.00		15.00–15.20 Sergej Lebedev & Erik Ehn (ry/sv)	15.00–15.30 Biografen: Översättaren bakom boken: Helena Hansson (sv)	15.00–15.45 I utställningen: (foajén) Manipulera världen – Aktivera �yvind Fahlström Hito Steyerl & Daniel Birnbaum (en) Signering 16.00 Steyerl
15.30	15.15–16.15 Johannes Anyuru & Ida Linde (sv) Signering 16.30	15.30–15.50 Lise Tremblay & Gunnel Fred (fr/sv)		
16.00		16.00–16.20 Petina Gappah (en)		
16.30				
17.00				

Alla signeringar sker vid bokhandeln, plan 4
Med reservation för ev.  ndringar, uppdaterat program på modernamuseet.se.

TID	AUDITORIET	LÄSNINGSSCENEN	BIOGRAFEN/ ZON	UTSTÄLLNINGAR
11.00			11.00–18.00 Zon: Pop-up bibliotek	11.00–18.00 I Pontus Hulténs visningsmagasin: Elgaland–Vargaland
11.30	11.30–12.15 Hakan G�nday & Cecilia Uddén (en) Signering 12.30	11.30–11.50 Agneta Pleijel (sv)	11.30–12.00 I biografen: Madame & Little Boy, film av Magnus B�rt�s (en)	
12.00		12.00–12.20 Jason Diakité (sv)	12.00–12.45 I biografen: Sergej Lebedev & Magnus B�rt�s (en) Signering 13.00	12.00–12.45 I utställningen: Manipulera världen – Aktivera �yvind Fahlström Poesivandring
12.30		12.30–12.50 Julian Barnes (en)		
13.00	12.45–13.30 Johanna Adorj�n & Kjell Westö & Kristoffer Leandroer (en) Signering 13.40		13.00–13.30 I biografen: Madame & Little Boy, film av Magnus B�rt�s (en)	13.00–13.30 I samlingen, sal O1: 3: Kammar- ensembleN, Rotorelief suite av Ivo Nilsson
13.30		13.30–13.50 Hakan G�nday & Magnus Roosman (tu/sv)		
14.00	14.00–14.45 Petina Gappah & Jason Diakité (en) Signering 15.00	14.00–14.20 Magnus B�rt�s (sv)	14.00–14.45 Zon: Bibliotekspodden Solen: Kristoffer Leandroer (sv)	14.00–14.45 I utställningen: Manipulera världen – Aktivera �yvind Fahlström Poesivandring
14.30		14.30–14.50 Kjell Westö (sv)		
15.00				15.00–15.30 I samlingen, sal O1: 3: Kammar- ensembleN, Rotorelief suite av Ivo Nilsson
15.30	15.15–16.00 Au�ur Ava �lafsd�ttir & Daniel Sjölin (en) Signering 16.10			
16.00				
16.30	16.30–17.15 Sergej Lebedev & Agneta Pleijel (en) Signering 17.30			
17.00				

Alla signeringar sker vid bokhandeln, plan 4
Med reservation för ev.  ndringar, uppdaterat program på modernamuseet.se.

Om Stockholm Literature | Moderna Museet

Stockholm Literature | Moderna Museet anordnas av den ideella föreningen Stockholms litteraturfestival med Moderna Museet som huvudpartner. Fast samarbetspartner är Dramaten&.

Festivalen genomförs tack vare stöd från

AIEQ, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Helge Ax:son Johnsons stiftelse, Islands ambassad, Kanadas ambassad, Kulturrådet, Moderna Museet, Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Svenska Akademien.

Vi riktar ett särskilt tack till alla som gjort denna upplaga av Stockholm Literature möjlig. Framför allt vill vi tacka våra fantastiska volontärer.

Övriga samarbetspartners 2017 är

Albert Bonniers Förlag, Forum, Internationella biblioteket, Natur & Kultur, Norstedts, Ramús, Stockholms stadsbibliotek, Weyler förlag och Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund.

Om föreningen

Föreningen Stockholms litteraturfestival
Vanadisvägen 8
113 46 Stockholm

Festivalföreningens styrelse består under 2017 av Jonas Modig (ordförande), Malin Nasiell (vice ordförande), Ann-Louise Gustavsson, Magnus Florin och Ann-Sofi Noring.

Under 2017 anlitas i projektet: Malin Nasiell (festivalchef), Yukiko Duke (konstnärlig ledare) och Sara Henrikson (kommunikationsansvarig).

Konstnärligt råd består av Kristoffer Leandoer, Lina Kalmteg och Daniel Sjölin.

Formgivare Anna Tribelhorn.

Stockholm Literature för samman internationell litteratur med föreläsare för andra konstarter. Vi tar emot förslag kring programpunkter från kulturinstitut, förlag och andra aktörer. Stockholm Literature grundades 2013 av Stefan Ingvarsson och Margareta Petersson.

Stockholm Literature

MODERNA MUSEET